Kartkówka 1: Konwicki i Mrożek – grupa A

KARTA 4/9

15 minut · 8 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 8 pkt

Zadanie 1. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Hubert i Rysio proponują narratorowi *Małej Apokalipsy*, by ___ / 1 pkt

A. napisał odezwę do robotników.

B. wstąpił do partii, by ją rozsadzić od środka.

C. wyjechał na emigrację do Paryża.

D. dokonał samospalenia przed Pałacem Kultury.

Zadanie 2. Oceń prawdziwość zdań. Wpisz P (prawda) albo F (fałsz). ___ / 3 pkt

1. *Mała Apokalipsa* ukazała się w oficjalnym obiegu po zgodzie cenzury.	**P**	**F**
2. Akcja *Małej Apokalipsy* trwa jeden dzień.	**P**	**F**
3. Imię Nadia (Nadieżda) znaczy po rosyjsku „nadzieja”.	**P**	**F**

Zadanie 3. Wyjaśnij, dlaczego narrator *Małej Apokalipsy* waha się, czy przyjąć propozycję przyjaciół. ___ / 2 pkt

Zadanie 4. Wyjaśnij, jaką rolę w powieści Konwickiego odgrywa Pałac Kultury. ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Kartkówka 1: esej, felieton, reportaż – grupa A

KARTA 4/9

15 minut · 9 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 9 pkt

Zadanie 1. Przyporządkuj fragmentom gatunek, z którego najpewniej pochodzą. Wpisz literę: a) esej, b) felieton, c) reportaż. ___ / 3 pkt

1. „Może więc piękno ruin polega na tym, że każą nam dopowiadać to, czego już nie ma?”
2. „Znowu podrożała kawa. Postanowiłem więc pić herbatę, co moja kawiarka przyjęła z godnym milczeniem.”
3. „– Pracuję tu od szóstej – mówi sprzedawczyni, nie podnosząc wzroku znad wagi.”

a) esej
b) felieton
c) reportaż

1 ____ 2 ____ 3 ____

Zadanie 2. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Myśl przewodnia eseju to ___ / 1 pkt

A. tytuł rubryki w gazecie.

B. dialog bohaterów przytoczony dosłownie.

C. lista źródeł na końcu tekstu.

D. teza lub pytanie, do którego wywód wciąż powraca.

Zadanie 3. Oceń prawdziwość zdań o formach wypowiedzi. Wpisz P (prawda) albo F (fałsz). ___ / 3 pkt

1. Reporter może być świadkiem opisywanych zdarzeń.	**P**	**F**
2. Felieton unika subiektywnych ocen.	**P**	**F**
3. Esej często zawiera dygresje.	**P**	**F**

Zadanie 4. Wyjaśnij, czym różni się esej od reportażu. Podaj dwie różnice. ___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

Sprawdzian: Literatura i władza – grupa A

90 minut · 29 pkt

KARTA 8/9

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 29 pkt

Zadanie 1. Przeczytaj streszczenie sceny z lektury i wykonaj zadania. ___ / 4 pkt

Finał

Na koniec znów pojawia się Policjant. Relacjonuje widowni akcję oczyszczania parku z bezdomnych: park zamknięto, ludzi usunięto. Wspomina przy okazji o pogłoskach, że w parku ktoś kogoś pochował – uznaje je za wymysł chorej Portorykanki, która powiesiła się na bramie parku.

Mówi o tym tym samym uprzejmym, rzeczowym tonem co w prologu, dodaje, że niektórym ludziom po prostu nie da się pomóc, i przytacza statystyki bezdomności w mieście. Żegna się z widzami.

Streszczenie sceny przygotowane na potrzeby zestawu – Janusz Głowacki, *Antygona w Nowym Jorku*.

1.1. Na podstawie streszczenia finału *Antygony w Nowym Jorku*. Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe. ___ / 1 pkt

1. Policjant relacjonuje akcję oczyszczania parku z bezdomnych.	**P**	**F**
2. Policjant przeprasza widzów za śmierć Anity.	**P**	**F**
3. Policjant uważa pogłoski o grobie w parku za wymysł.	**P**	**F**

1.2. Wyjaśnij, na czym polega ironia tragiczna finału dramatu. ___ / 2 pkt

1.3. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Rzeczowy, uprzejmy ton Policjanta w finale ___ / 1 pkt

A. jest parodią monologu Kreona.

B. świadczy o jego głębokim współczuciu dla Anity.

C. zapowiada, że park zostanie oddany bezdomnym.

D. kontrastuje z tragedią i pokazuje obojętność systemu.

Zadanie 2. Wyjaśnij, na czym polega „małość" apokalipsy w powieści Konwickiego. Odwołaj się do dwóch elementów świata przedstawionego. ___ / 3 pkt

Sprawdzian: Esej i poezja zakresu rozszerzonego – grupa A

KARTA 8/9

90 minut · 29 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 29 pkt

Zadanie 1. Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

___ / 6 pkt

Zegar, który stanął

W miasteczku, w którym jako dziecko spędzałem wakacje, zegar na wieży ratusza od lat pokazywał za piętnaście dwunastą. Nikt go nie naprawiał i nikt się tym nie martwił. Umawiano się „pod zegarem", jakby był nie przyrządem, ale miejscem – kamieniem, drzewem, studnią.

Zegar, który stanął, jest zadziwiająco uczciwy. Nie udaje, że panuje nad czasem. Przypomina, że czas i jego mierzenie to dwie różne rzeczy: czas płynie, a mierzenie jest ludzką umową.

Tę umowę zawierano zresztą powoli. Dawne zegary wieżowe miały często tylko jedną wskazówkę – godzinową; minuta nie była nikomu potrzebna. Każde miasto żyło też według własnego południa, wyznaczanego przez słońce. Dopiero kolej w XIX wieku wymusiła wspólny czas, bo rozkład jazdy nie mógł się zgadzać z dziesiątkami różnych zegarów. Pociąg nauczył nas punktualności szybciej niż kaznodzieje.

Dziś mierzymy czas co do sekundy, a mimo to mamy go coraz mniej. Kalendarz w telefonie przypomina o spotkaniu, zanim zdążymy o nim zapomnieć, i dzieli dzień na odcinki jak tabliczkę czekolady. Nie narzekam – wolę zdążyć na pociąg. Myślę jednak czasem, że dokładność stała się naszym nowym panem.

Dlatego lubię tamten zepsuty zegar. Strzegł innego czasu – takiego, w którym ważne było, z kim się spotkasz, a nie, o której dokładnie. Kiedy po latach wróciłem do miasteczka, zegar już chodził. Poprawnie, co do minuty. I pierwszy raz spóźniłem się na spotkanie pod ratuszem.

Esej – tekst przygotowany do zestawu.

1.1. Na podstawie eseju *Zegar, który stanął*. Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

___ / 1 pkt

1. Zegar na ratuszu przez lata wskazywał tę samą godzinę.	**P**	**F**
2. Według autora dawne zegary wieżowe zawsze miały wskazówkę minutową.	**P**	**F**
3. Autor przyznaje, że dokładny czas bywa mu przydatny.	**P**	**F**

1.2. Sformułuj myśl przewodnią eseju i wskaż zdanie, które ją najlepiej wyraża.

___ / 2 pkt

1.3. Wyjaśnij funkcję dygresji o zegarach wieżowych i kolei (akapit 3.).

___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

PIERWSZA ŁAWKA · POWTÓRKA · JĘZYK POLSKI · KLASA 4 LO I TECHNIKUM · ZAKRES ROZSZERZONY · LITERATURA I WŁADZA

Literatura i władza – powtórka

Pojęcia parafrazy, parodii i trawestacji, obraz władzy u Konwickiego, Mrożka i Głowackiego oraz konteksty – z typowymi błędami.

Pojęcia

Termin	Definicja	Przykład
parafraza	swobodne przetworzenie z zachowaniem sensu	psalmy Kochanowskiego
parodia	naśladowanie cech wzorca w celu ośmieszenia	chochoł w *Szewcach*
trawestacja	treść wzorca w innych, niższych realiach i stylu	*Antygona w Nowym Jorku*
aluzja literacka	nawiązanie do innego tekstu, które czytelnik ma rozpoznać	tytuł *Mała Apokalipsa*
język ezopowy	mówienie o sprawach zakazanych przez aluzję, parabolę, groteskę	literatura PRL wobec cenzury
drugi obieg	wydawnictwa niezależne, poza cenzurą (od 1977 r.)	NOWa – *Mała Apokalipsa* 1979

Lektury działu

- **Konwicki, *Mała Apokalipsa*** (w całości): jeden dzień pisarza; Hubert i Rysio; samospalenie przed Pałacem Kultury; rozpadające się miasto; Nadia; Tadzio; zakończenie otwarte (kanister, modlitwa o siłę).
- **Głowacki, *Antygona w Nowym Jorku*** (w całości): Tompkins Square Park; Sasza, Pchełka, Anita, Policjant; John na Hart Island; 19,5 dolara; pomyłka co do ciała; pogrzeb w parku; Anita wiesza się na bramie parku.
- **Mrożek, *Słoń***: gumowy słoń z gazem, dyrektor karierowicz, nauczycielka, dzieci przestają wierzyć w słonie.

PIERWSZA ŁAWKA · POWTÓRKA · JĘZYK POLSKI · KLASA 4 LO I TECHNIKUM · ZAKRES ROZSZERZONY · ESEJ I POEZJA ZAKRESU ROZSZERZONEGO

Esej i poezja zakresu rozszerzonego – powtórka

Budowa i styl eseju, różnice między esejem, felietonem i reportażem oraz poezja zakresu rozszerzonego – z typowymi błędami.

Esej, felieton, reportaż

	Esej	Felieton	Reportaż
cel	refleksja nad problemem ogólnym	komentarz do spraw bieżących	przedstawienie faktów i ludzi
środki	erudycja, dygresja funkcjonalna, metafora, paradoks, pointa	ironia, humor, puenta, język potoczny	scena, dialog, detal, relacja świadka
autor	„ja” myśliciela	„ja” komentatora	świadek, obserwator

- Esej na maturze = wypowiedź argumentacyjna: myśl przewodnia + argumenty z lektur; dygresje tylko funkcjonalne.

Eseiści i poeci

- **Herbert**, *Barbarzyńca w ogrodzie* (1962): Lascaux, Arles, Siena, albigensi, *Obrona Templariuszy* – mechanizm procesu jako przypowieść o władzy. **Herling-Grudziński**, *Dziennik pisany nocą*.
- **Przyboś**: Awangarda Krakowska, „maksimum treści w minimum słów”, metafora, *Notre-Dame*, *Z Tatr*.
- **Barańczak**: Nowa Fala, poezja lingwistyczna, demaskowanie frazesu (*Spójrzmy prawdzie w oczy*), KOR, Harvard, przekłady Szekspira.
- **Miłosz**, *Traktat moralny* (1947, Waszyngton): poemat dydaktyczny, dystychy, lawina – odpowiedzialność jednostki za historię.

Jak czytać esej (ZR I.2.1)

- 1) Znajdź punkt wyjścia i myśl przewodnią. 2) Prześledź tok wywodu (akapit po akapicie). 3) Nazwij funkcję dygresji i odwołań erudycyjnych. 4) Zinterpretuj pointę. 5) Wskaż cechy stylu (metafora, paradoks, pytania, ton).

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Język polski, klasa 4 LO i technikum (zakres rozszerzony) – pakiet 2 zestawów: kartkówki, sprawdziany, karty pracy i powtórki

Podgląd pokazał 6 z 68 stron. Pełna wersja: 68 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Literatura i władza – kartkówki, sprawdzian, powtórka – język polski, kl. 4 LO (zakres rozszerzony)
- Esej i poezja zakresu rozszerzonego – kartkówki, sprawdzian, powtórka – język polski, kl. 4 LO (zakres rozszerzony)

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/polski-liceum-klasa-4-zakres-rozszerzony-pakiet